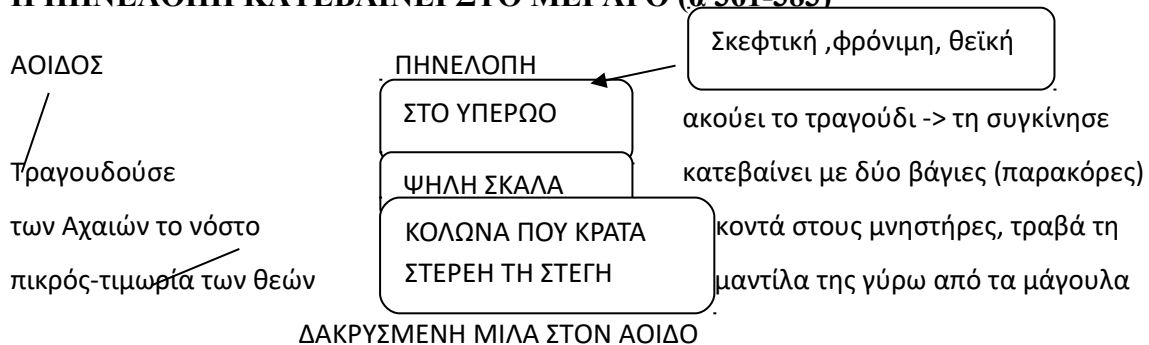

ΤΗΛΕΜΑΧΕΙΑ ΕΝΟΤΗΤΑ 5η: α 361-497

- ΧΡΟΝΟΣ: 1η μέρα της Οδυσσείας – 10ος χρόνος περιπλανήσεων του Οδυσσέα
- ΤΟΠΟΣ: Ιθάκη (παλάτι)
- ΠΡΟΣΩΠΑ: Φήμιος, Πηνελόπη, Τηλέμαχος, Αντίνοος, Ευρύμαχος + υπόλοιποι μνηστήρες, βάγιες, Ευρύκλεια (βουβά πρόσωπα)
- ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ: Τριτοπρόσωπη αφήγηση, Διάλογος
- Επιβράδυνση: στ.477-487

Η ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΚΑΤΕΒΑΙΝΕΙ ΣΤΟ ΜΕΓΑΡΟ (α 361-383)

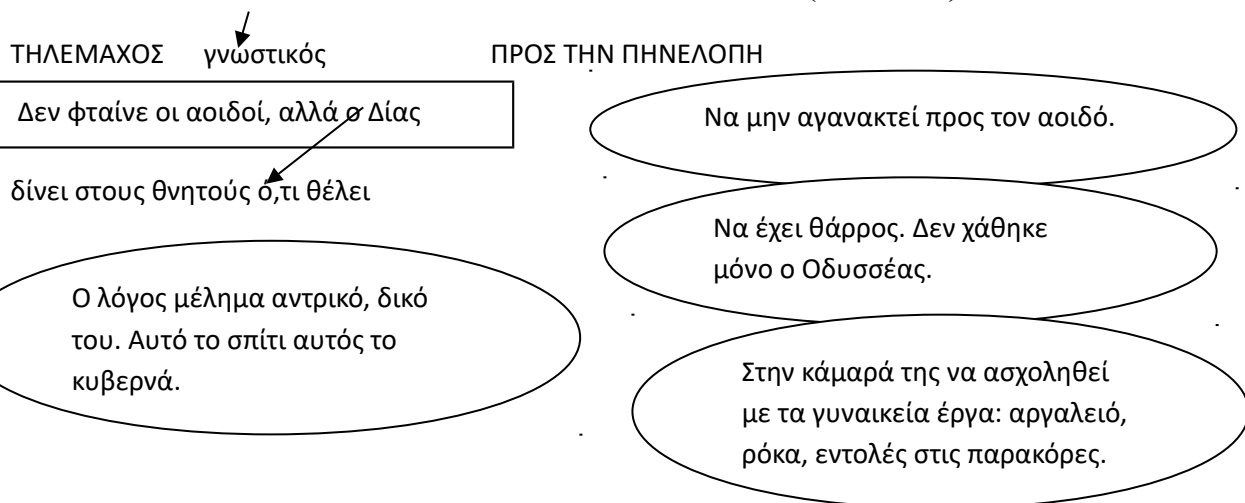

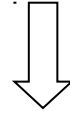
Ο αοιδός μαγεύει τους ανθρώπους με τραγούδια που αναφέρονται στα μεγάλα κατορθώματα των θεών και των ανθρώπων.

Του ζητά να τραγουδήσει ένα από αυτά, και όχι αυτό που τραγουδά

αβάσταχτο, θλιβερό
της σπαρατίζει την καρδιά

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΛΕΜΑΧΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΤΟΥ (α 384-400)

- Κατάπληκτη η Πηνελόπη γύρισε στην κάμαρή της.
- Θρήνησε για τον Οδυσσέα.
- Την κοίμισε η Αθηνά.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΛΕΜΑΧΟΥ ΜΕ ΜΝΗΣΤΗΡΕΣ (α 401-426)

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

↙
συνετός

ΠΡΟΣ ΜΝΗΣΤΗΡΕΣ

Να απολαύσουν το δείπνο

Να ακούσουν τον αιιδό

Υπεροψία, μέθη

φωνή θεού

το ξημέρωμα

συνέλευση των Ιθακησίων

οι μνηστήρες να φύγουν από το παλάτι

να σπαταλούν δικά τους αγαθά

Αν συνεχίσουν να αρπάζουν ξένα αγαθά-> εκδίκηση,
χαμό μέσα στο ανάκτορο του Οδυσσέα

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

μίλησε ωμά

ΜΝΗΣΤΗΡΕΣ

δαγκώνουν τα χείλη τους

↘
θαυμάζουν τον Τηλέμαχο

το θάρρος της αγόρευσής του

ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΑΝΤΙΝΟΟΥ (στ.427-431)

Οι θεοί δασκαλεύουν
τον Τηλέμαχο.

→
καυχιέται και αγορεύει με θάρρος

Ποτέ να μη γίνει
βασιλιάς τους.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΛΕΜΑΧΟΥ (στ. 432-444)

Θα δεχόταν να γίνει βασιλιάς, αν του το επέτρεπε ο Δίας.

Δεν είναι κακό να γίνει βασιλιάς

Υπάρχουν κι άλλοι στην Ιθάκη που θα μπορούσαν να γίνουν
βασιλιάδες ΑΝ Ο ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΔΕΝ ΖΕΙ.

Απαιτεί να κυβερνά το σπιτικό του και να διαφεντεύει την περιουσία του πατέρα του.

ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΕΥΡΥΜΑΧΟΥ (στ. 445-458)

Δέχεται ο Τηλέμαχος να είναι αφέντης στα χτήματα και στο σπίτι του.

Κανείς να μην αρπάξει με τη βία την περιουσία του Τηλέμαχου.

Οι θεοί θα αποφασίσουν ποιος θα γίνει βασιλιάς στην Ιθάκη.

Ρωτά για τον ξένο, ποιος είναι, τη χώρα του, τη γενιά του

ΑΝ ΦΕΡΝΕΙ ΝΕΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΔΥΣΣΕΑ

Τον υποψιάζεται

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΛΕΜΑΧΟΥ (στ. 459-497)

ΠΡΟΣΠΟΙΕΙΤΑΙ ότι ο γυρισμός του πατέρα του είναι χαμένη υπόθεση. Δεν εμπιστεύεται μηνύματα.

ΞΕΝΟΣ Μέντης κ.α. όπως είχε συστηθεί η Αθηνά

ΣΥΛΛΟΓΙΖΕΤΑΙ ΤΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΤΗΣ ΘΕΑΣ

ΠΡΟΙΚΟΝΟΜΙΑ στους στίχους α 423-424 όταν ο Τηλέμαχος προειδοποιεί τους μνηστήρες πως κάποια μέρα θα τιμωρηθούν για την υβριστική συμπεριφορά τους από τον Δία και θα βρουν τον θάνατο μέσα στο παλάτι.

ΥΒΡΙΣ - ΤΙΣΙΣ - ΝΕΜΕΣΙΣ

Στους στίχους 423-424 διατυπώνεται η άποψη ότι οι θεοί οργίζονται με τους αλαζόνες και τους τιμωρούν για την υβριστική τους συμπεριφορά.

ΠΑΡΕΚΒΑΣΗ

Έχουμε στους στίχους 478-487, όταν ο ποιητής αναφέρεται στην Ευρύκλεια. Η παρέκβαση είναι ταυτόχρονα και επιβράδυνση (απαραίτητο δομικό στοιχείο κάθε έργου).

Πηνελόπη

- Πόλεμοι μακρινοί, φουρτούνες, ξένοι τόποι
σου τον κρατάν το σύντροφο χρόνια και χρόνια,
σε φοβερίζουν κίνδυνοι και καταφρόνια,
έγνοια, πλάνη, κι οργή σε ζώνει, Πηνελόπη.
- 5 Οι οχτροί σου γύρω, και σιμά σου οι χαροκόποι,
κ' εσύ μονάχ' αυτόν ακούς, κοιτάς, προσμένεις,
στον αργαλειό σου απάνω υφαίνεις και ξεϋφαίνεις
το γνέμα της πιστής αγάπης, Πηνελόπη.
- 10 Απ' τα καλά που Ασία χαίρεται κ' Ευρώπη
καλό είναι το φιλί πιο μέγα το δικό σου,
και πιο ψηλός από 'να θρόνο ο αργαλειός σου,
και σα θωμός το μέτωπό σου, ω Πηνελόπη.
- 15 Κ' ένα μονάχα ξέρουν και θεοί κι ανθρωποι
από τον αργαλειό σου κι απ' το μέτωπό σου
κι απ' το φιλί σου πιο τρανό το σύντροφό σου,
το βασιλιά που όλο σου λείπει, ω Πηνελόπη.
- 20 Αλλά κι αν τον κρατάν μακριά σου ξένοι τόποι,
πόλεμοι μακρινοί και οι Σκύλλες και οι Σειρήνες,
απ' την ψυχή του δεν το σθήνουν ούτε κείνες
τ' ολάσπρο φως του στοχασμού σου, ω Πηνελόπη!

Κωστής Παλαμάς (1859-1943), Η Ασάλευτη Ζωή, Απαντα, τ. 3ος, εκδ. Μπίρης, Αθήνα χ.χ., σ. 73)